

ELS DEURES DELS PARES

Hi ha pares—i no són pocs—als qui té completament sense cuidado tot quant a l'educació dels seus fills fa referència, malgrat les seves protestes al fer-los aquesta afirmació, que a primera vista sembla exagerada. Apart de la poca cura posada en la conducta que observen mentre els fills, petits encara, viuen continuament dintre dels lligams de la família; dels mals exemples que, inconscientment, els donen *al posar-se espiritualment en mànegues de camisa davant d'ells*, com diu molt bé un pedagog dels nostres dies, i de tota la sèrie de defectes i errors que, encara que molt somerament, hem anat exposant en cròniques passades, hi ha una època en la que 's demostra més marcadament aquest abandó de les seves funcions i aquesta indiferència per l'educació dels fills: la de l'edat escolar.

Arriven els nois a ella, i els pares creuen haver fet tot lo que deuen enviant-los a un col·legi, que moltes vegades ni 's preocupen d'escullir escrupulosament. La qüestió és que no destorbin a la mare en les seves feines, si per lo humil de la seva condició té que atendre ella als menesters de la casa; que no la importunin i li robin el temps que necessita per a visites i reunions i tès i modes, si la seva posició social l'obliga al compliment d'aquestes sacratíssimes obligacions. Ja 'ls educarà el mestre, que per a això cobra. I, sense tenir en compte que, quasi sempre, tot el zel i tot l'interès i tota la bona voluntat del mestre estàn contrarrestats pels perniciosos efectes d'una defectuosa educació familiar, si 'ls nois resulten mal educats, el mestre en té la culpa.

Poden fer-se algunes de les consideracions apuntades per a quan els nois van encara a les escoles de pàrvuls; més tard és pitjor, sobre tot en els casos en que 's posa als fills a pensió complerta en els col·legis d'interns; i no diem això precisament perquè siguem contraris del tot a n'aquest

sistema—ja que en alguns casos són preferibles els inconvenients que en sí porta als que presenta la defectuosa educació domèstica —, sino perquè moltes vegades aquest fet ve a palesar aquella afirmació amb que comencem la nostra crònica. En general, la vida de col·legi, en més o menys extensió, és necessària als nois perquè el col·legi ensenya moltes coses útils, que poden portar-se allí a la pràctica amb més rigorositat i amb més aprofitament que en la família: des de l'ordre i el treball i la justícia i el valor, fins a la sinceritat i l'emulació i la paciència i l'amistat; la vida mateixa s'apren allí, puig que l'escola és per als nois lo que per als homes la societat: lloc que s'ocupa, ha d'ésser conquerit pels propis mereixements, en lluita amb una regla inflexible i freda i sense cap altra ajuda que la propia voluntat.

Però per lo mateix que 'l col·legi és això, és necessari als nois el complement de la família; tant més necessari quant major sigui el temps que passin fóra d'ella. Un noi educat en el sí de la família no sab conèixer els beneficis de que disfruta ni arriba a comprendre que 'ls cuidados que amb ell se tenen siguin altra cosa que deures que hi ha que cumplir; però el noi que per educar-se fóra d'ella arriba al convenciment de que no té dret a tot, puig que 's trova rodejat de persones estranyes, tot lo bones que 's vulgui però sempre fredes i mai extremadament complaents; el noi que ha de viure en comú amb companys que no sempre estàn disposats a grans sacrificis i a incomodar-se pels demés, sent deseguida, pel contrast, lo que valen els cuidados de la família, la seva dolcesa i la seva benfactorsa acció. Per això la millor recompensa que a un noi pot oferir-se-li és la promesa d'uns dies de sortida.

Però hagi estat d'intern en un col·legi, hagi sigut educat en la família o hagi passat per l'educació mixta, acaba aquesta

edat i arriba a jove i se li presenta en una gran varietat de situacions: uns continuen els seus estudis en Instituts, Universitats o escoles especials; altres, obligats per la necessitat, entren d'aprenents o de meritoris en tallers, comerços, etz.; altres, més gauduls o més favorecuts per la fortuna, se decideixen per no fer rès. Però sigui quin vulgui el camí que emprengui, lo que forçosament se verifica és que, amb imperiosa necessitat d'independència, amb fatal curiositat de la vida, se veu arrastrat fora de la família. I fora d'ella ja no és possible als pares, com quan el noi era petit, restringir aquesta necessitat de independència; amb el còs perfectament format, amb la imaginació desperta i prompta a ésser joguet de totes les passions, amb el desig d'obrar per si propi, no 's resigna a soportar lo que se li prescriu o se li mani. I com a mesura que s'avença en edat disminueixen les probabilitats de canvi, si s'ha llençat pel camí dels extravísos ha d'arrastrar fins a l'últim les conseqüències.

Però lo greu de la qüestió està en que'ls pares no 's preocupen mai de la que havia d'ésser ensenyança primordial. Se parteix de la equivocació de que al noi sols hi ha que educar-lo per a que, amb el temps, arriui a sapiguer-se guanyar el pà i a ésser el sostenidor de la família que constitueixi; però malgrat sapiguer que ha d'ésser el quefe d'ella, ningú pensa en ensenyar-li d'ésser tal quefe, d'ésser, per tant, bon pare de família. I si bé és veritat que de bons pares de família n'hi ha, serà perquè 's formen a sí propis a l'atzar, la majoria, o perquè han volgut preocupar-se de la pròpia formació; però per cada un que n'hi ha d'aquests, n'hi ha cent que procedeixen obertament en contra dels més rudimentaris principis de l'educació dels fills, a causa d'un abandó i d'una desidia incalificables.

I és que, en general, els problemes d'educació no interessen als homes; veiem, sinó, lo que fan la majoria d'ells: n'hi ha que, complint amb el seu deure, és cert, se preocupen d'ampliar els coneixements que fan referència a la seva professió o el seu ofici, i còmpren llibres que tracten de les matèries respectives, i estudien, i consulten i estant al corrent de tots els progressos sobre aquella qüestió; no 'n falten que, portats de les seves aficions, dediquen a elles els ratos d'oci que el treball els deixa —i no parlem dels que 's deixen dominar pels vicis, i dediquen aquests ratos a la taverna i al joc—, i si són caçadors crien curiosament i fins amb carinyo als goços, i saben de les races i estudien la manera de millorar-les; altres que per professió o per entreteniment crien gallines o coloms o canaris, i estudien i coneixen a la perfecció les regles més convenientes per a cuidar-los; però la major part d'aquests seràn pares, i no sabrán rès d'educació dels fills, ni tindrán en la seva biblioteca llibres de Pedagogia ni de Fisiologia ni de Higiene infantil. I de la mateixa manera, apenes hi ha casa en la que falti alguna revista literària o política o festiva, ni home que no llegeixi en el diari les sessions de Corts o l'últim debat municipal o la ressenya de la cursa de braus del dia abans, ni reunió en la que no 's parli d'art o de modes o de teatre, fins per persones que no n'entenen; però, apenes hi ha tampoc casa en la que 's vegi una revista educativa per a us dels pares, ni tertulia en la que 's debateixin temes pedagògics.

I com els nois que avui pateixen aquesta falta d'interès seràn els pares de demà i els que regiràn els destins de la societat futura, ells i les generacions que vinguin aniràn patint també, si no s'hi posa remei, les conseqüències d'aquest abandó i d'aquesta falta de preparació per a exercir la paternitat.

J. SAFONT.

